

forum for
natur og friluftsliv
Hedmark

Hamar kommune
Postboks 4063
2306 HAMAR

Elverum 04.11.2016

Høring på Hamar kommunes planprogram for kommuneplanen med samfunnsdel og arealdel

Viser til at Hamar kommune har lagt ut planprogram for kommuneplanen 2018-2030 til offentlig ettersyn med høringsfrist 4. november. Vi fokuserer på de fagområdene og interessene som angår natur- og friluftslivsorganisasjonene i samarbeidsforumet. FNF-Hedmark har følgende kommentarer til planprogrammet:

Nasjonale føringer

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument for å skape en ønsket samfunnsutvikling i Hamar. De nasjonale føringene legger blant annet vekt på bærekraftig areal- og samfunnsutvikling, herunder et klimavennlig og sikkert samfunn og aktiv forvaltning av natur- og kulturverdiene. Videre skal det skapes attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder med samordnet bolig, areal- og transportplanlegging og et framtidrettet og miljøvennlig transportsystem.

Det omtales blant annet følgende punkter under de nasjonale forventningene til «det grønne skiftet»:

- Sikre viktige jordbruksområder og legge til rette for nye og grønne næringer
- Legge vekt på reduksjon av klimagassutslipp, energiomlegging og -effektivisering gjennom god planlegging
- Ta vare på naturverdiene og legge til rette for fysisk aktivitet for befolkningen
- Sikre høy arealutnyttelse rundt kollektivknutepunkt, tilrettelegge for økt bruk av sykkel og gange i dagliglivet, og sikre sammenhengende gang- og sykkelforbindelser av høy kvalitet

Alt dette er etter vår mening gode føringer som vil bidra til å gjennomføre «det grønne skiftet». Utfordringen ligger i å få implementert føringene videre i planene gjennom konkrete retningslinjer og tiltak og sette det ut i praksis når vedtak skal treffes. Da trengs reelle prioriteringer fra administrasjon og politikere.

Hamar kommunes planstrategi

FNF-Hedmark ser positivt på at kommunen legger opp til at følgende gjennomgående tema skal innarbeides i kommuneplanen og andre kommunale planer:

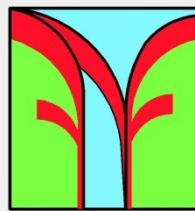
- Grønt skifte
- Folkehelse
- Mangfold og integrering

Samfunnsdel – utviklingstrekk og hovedspørsmål

FNF Hedmark: Hamar og Hedemarken Turistforening, DNT Finnskogen og Omegn, Odal Turlag, Norges Turmarsjforbund, Glåmdal krets av Norges Speiderforbund, Hedmark Orienteringskrets, Norsk Ornitologisk forening, avd. Hedmark, Naturvernforbundet i Hedmark, Hedmark krets av Norges Speiderforbund og NJFF-Hedmark

Postadr:
FNF Hedmark
Pb. 191
2402 Elverum

Telefon:
99 58 93 27
E-post:
hedmark@fnf-nett.no

forum for
natur og friluftsliv
Hedmark

Grønt skifte – bærekraftig by og bygd

Det er liten tvil om at globale klima- og miljøutfordringer krever en omlegging til et mer bærekraftig samfunn. Derfor må kommuneplanen legge til rette for en kursendring hvor vekst og utvikling skjer innen naturens tålegrenser. Det er innbyggerne som må kunne ta klima- og miljøvennlige valg gjennom endring i sin livsstil, og for å få til dette må det tilrettelegges gjennom god og framtidsrettet arealplanlegging, tilrettelegging for kollektivtransport, prioritering av myke trafikanter og tilgang på alternativ drivstoff. Det er gledelig å se at Hamar kommune har tatt dette på alvor ved å velge det grønne skiftet som en av sine viktigste satsinger de kommende år. Tiltak det skal legges vekt på er fortetting og transformasjon av sentrum, tilrettelegging for økt bruk av sykkel og gange og planlegging av kollektivknutepunkt. Utfordringen ligger i å gjøre de rette prioriteringene og konkretisere tiltakene.

Et åpent flerkulturelt samfunn

Når det gjelder inkludering og integrering av innvandrere til kommunen, er vi enige i at arbeidet med dette ikke kan være det offentliges ansvar alene. Samarbeid mellom det offentlige og frivilligheten er nøkkelen her. Kommunen har mange frivillige organisasjoner med et stort spenn i interesseområder, som kan bidra i integreringsarbeidet. Ulike natur- og friluftslivsorganisasjoner må inkluderes i arbeidet og da gis gode rammevilkår for å bidra til dette.

Folkehelse

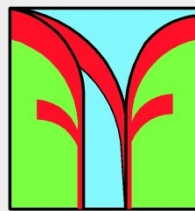
I følge planprogrammet skal folkehelse være et gjennomgående tema i kommuneplanens samfunnsdel og i øvrige planer som utarbeides. FNF-Hedmark mener at kommunen har et stort potensiale når det gjelder å øke befolkningens folkehelse, og dette er svært viktig å prioritere. En befolkning med god helse vil spare det offentlige for store summer. For å få til dette må det legges til rette i kommuneplanleggingen ved at det tas hensyn til arealer som benyttes i folkehelsearbeidet. Det er de bonære, lett tilgjengelige turområdene som blir hyppigst brukt av befolkningen, og turgåing er den aktiviteten som aller flest bedriver. Det er derfor viktig at kommunen i sin plan legger til rette for aktiv transport ved å etablere gang- og sykkelveier og løypenett i skog og mark. Kommunen må skape gode forutsetninger for at fysisk aktivitet blir en naturlig del av hverdagen, og at innbyggerne skal kunne ta ansvar for egen helse ved å ta enkle valg (lavterskeltilbud). Det må derfor fokuseres på å bevare og opparbeide rekreasjons- og friområder, parker, turområder- og stier slik at innbyggerne har kort vei til områder hvor de kan få fysisk aktivitet og mosjon.

Det bør derfor vurderes å definere en markagrense i kommuneplanen, som gir et signal om at det ikke er ønskelig med en videre utbygging av byens viktigste nærfriluftslivsområder. Vi tenker da først og fremst på Furuberget, Frøbergsberget og Klukhagan. Videre bør det vurderes om disse områdene skal legges inn som «grønnstruktur» i kommuneplanens arealdel, eller legge inn en «hensynssone for marka». Det viktigste er uansett å få ivaretatt friluftslivsinteressene på en god måte. I den forbindelse viser vi til uttalelsen til HHT, hvor dette er mer konkretisert.

FNF Hedmark: Hamar og Hedemarken Turistforening, DNT Finnskogen og Omegn, Odal Turlag, Norges Turmarsjforbund, Glåmdal krets av Norges Speiderforbund, Hedmark Orienteringskrets, Norsk Ornitologisk forening, avd. Hedmark, Naturvernforbundet i Hedmark, Hedmark krets av Norges Speiderforbund og NJFF-Hedmark

Postadr:
FNF Hedmark
Pb. 191
2402 Elverum

Telefon:
99 58 93 27
E-post:
hedmark@fnf-nett.no

forum for
natur og friluftsliv
Hedmark

FNF-Hedmark er opptatt av at kommuneplanen legger føringer for bruk og vern av naturverdiene og naturressursene, slik at alle grupper og kommende generasjoner sikres et grunnlag for naturopplevelser og et aktivt friluftsliv. FNF-Hedmark mener derfor at friluftsliv må være et viktig tema i kommuneplanen for Hamar. Å bevare og opparbeide attraktive friluftsområder er et av de viktigste folkehelseiltakene, siden friluftsliv skaper fysisk aktivitet og dermed bedre folkehelse.

Natur og friluftsliv vil i tillegg være et stort aktivum for reiselivet, som i økende grad etterspør aktive opplevelser. Forutsetningen for en god plan er å sikre at alle grupper i samfunnet gis mulighet til fysisk aktivitet, og natur- og landskapsverdiene gir grunnlag for naturopplevelsene og må følgelig sikres gjennom planleggingen. Vi mener derfor at Hamar kommune bør utarbeide en strategi for utvikling av kommunens friluftsområder, og at denne innarbeides i kommuneplanens arealdel.

Et vekstkraftig regionalt senter

Vi registrerer at Hamar ønsker å satse på en bærekraftig utvikling, attraktivt kollektivnett og gode gang- og sykkelveier. Samferdsel- og trafikkløsninger må vurderes i et nytt perspektiv for å få til de nye klima- og miljøvennlige løsningene. Vi mener dette er riktige og viktige satsninger, som vi håper at blir fulgt opp videre i planene.

Langsiktig arealstrategi

Hamar kommune må i den langsiktige arealstrategien ta inn over seg hva som ligger i begrepet «det grønne skiftet». Transportbehovet må begrenses, og det må legges til rette for mer kollektivtransport, sykkel- og gangveier, jf. de nasjonale føringene. Det må også tas et valg vedørende by- og tettstedsutviklingen i åra framover. For å nå målene for å redusere transportbehovet, bør det satses på en kompakt by- og tettstedsutvikling – og ikke en byspredning. Tettstedene utenfor Hamar by og i Vang må også kunne utvikles, men da under forutsetning av at hensyn tas under arealplanleggingen og at kollektivtilbudet forbedres.

Medvirkning

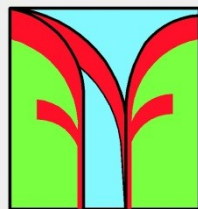
Plan- og bygningsloven stiller krav om offentlighet og medvirkning i planprosesser. For FNF-Hedmark er det viktig at alle natur- og friluftslivsorganisasjoner og andre frivillige organisasjoner lokalt får reell mulighet til å uttale seg videre i prosessen. Dette er viktig for å få fram alle synspunkter i dette meget viktige arbeidet.

Denne uttalelsen støttes av følgende organisasjoner: Hamar og Hedemarken Turistforening, Odal Turlag, Norges Turmarsjforbund, Glåmdal Krets av Norges Speiderforbund, Naturvernforbundet i Hedmark, Hedmark Krets av Norges Speiderforbund og NJFF-Hedmark.

FNF Hedmark: Hamar og Hedemarken Turistforening, DNT Finnskogen og Omegn, Odal Turlag, Norges Turmarsjforbund, Glåmdal krets av Norges Speiderforbund, Hedmark Orienteringskrets, Norsk Ornitologisk forening, avd. Hedmark, Naturvernforbundet i Hedmark, Hedmark krets av Norges Speiderforbund og NJFF-Hedmark

Postadr:
FNF Hedmark
Pb. 191
2402 Elverum

Telefon:
99 58 93 27
E-post:
hedmark@fnf-nett.no

forum for
natur og friluftsliv
Hedmark

Mvh.

Christian Dufseth
FNF-koordinator

FNF Hedmark: Hamar og Hedemarken Turistforening, DNT Finnskogen og Omegn, Odal Turlag, Norges Turmarsjforbund, Glåmdal krets av Norges Speiderforbund, Hedmark Orienteringskrets, Norsk Ornitologisk forening, avd. Hedmark, Naturvernforbundet i Hedmark, Hedmark krets av Norges Speiderforbund og NJFF-Hedmark

Postadr:
FNF Hedmark
Pb. 191
2402 Elverum

Telefon:
99 58 93 27
E-post:
hedmark@fnf-nett.no